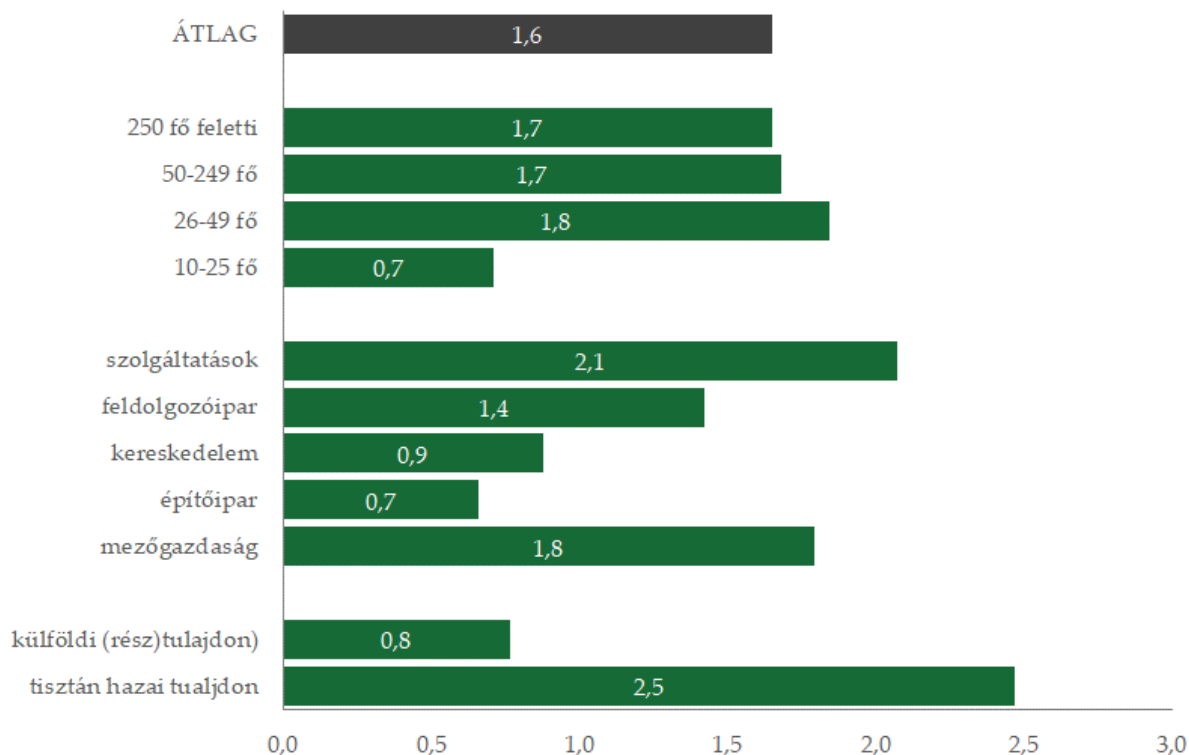

REHABILITÁCIÓS FOGLALKOZTATÁS MAGYARORSZÁGON (2022)

JELENTŐS MUNKAERŐPIACI TARTALÉK VAN MÉG A MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK FOGLALKOZTATÁSÁBAN

SAJTÓANYAG

Megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásának aránya az összes foglalkoztatotthoz viszonyítva, %

A legalább 10 fős, versenyszférához sorolt hazai cégek 20 százaléka vesz részt a rehabilitációs foglalkoztatásban, az összes foglalkoztatottjuknak pedig az 1,6 százaléka megváltozott munkaképességű.

A jelenleg még egyetlen megváltozott munkaképességű munkavállalót sem foglalkoztató cégek 22 százaléka vélekedik úgy, hogy a jövőben mégis elképzelhető, hogy élni fog ennek a lehetőséggel.

MEGVÁLTOZOTT MUNKAKÉPESSÉGŰ SZEMÉLYEK NYÍLT MUNKAERŐPIACI FOGLALKOZTATÁSI HELYZETE

A Gazdaság- és Vállalkozáskutató Intézet (GVI) a „Rövidtávú munkaerőpiaci prognózis” kutatása részeként **2022 őszén összesen 4 387 hazai vállalkozás számolt be** arról, hogy foglalkoztatnak-e megváltozott munkaképességű (MMK)

személyt, ha igen, milyen tényezők segítik ebben őket, illetve milyen ösztönzők segítenék elő a jelenleginél több MMK munkavállaló foglalkoztatását.

A legalább 10 fős, versenyszférához sorolt cégek ötöde foglalkoztat legkevesebb egy fő MMK személyt, ugyanakkor az ezen vállalkozásoknál foglalkoztatottaknak mindösszesen az 1,6 százaléka megváltozott munkaképességű. A mezőgazdaságban és a feldolgozóiparban van arányaiban a legtöbb olyan cég, amely részt vesz a rehabilitációs foglalkoztatásban (32, illetve 31 százalék), foglalkoztatotti létszámarányt tekintve azonban a szolgáltatások állnak az élen (2,1 százalék).

Az MMK munkavállalók által jelentett munkaerőpiaci tartalékot jól jelzi, hogy 2022-ben a rehabilitációs hozzájárulásból a központi költségvetésbe befolyt bevétel (mintegy 136 milliárd forint) alapján – ugyanebben az évben a hozzájárulás összege 1.800.000 Ft/fő/év volt – még 75 ezer fő MMK munkavállaló hiányzott a vállalkozások számára előírt kötelező ötszázalékos foglalkoztatási szint eléréséhez, ami mentesítené őket a hozzájárulás megfizetése alól.

A REHABILITÁCIÓS FOGLALKOZTATÁS AKADÁLYOZÓ TÉNYEZŐI ÉS LEHETSÉGES ÖSZTÖNZŐI

Az MMK munkavállalók foglalkoztatását illetően a cégek legnagyobb arányban a társadalmi felelősségvállalást (72 százalék), a rehabilitációs hozzájárulás megfizetése alóli mentességet (67 százalék) és a szociális hozzájárulási adókedvezmény érvényesítését (62 százalék) nevezték meg ösztönző tényezőként. A munkaerőhiány mérséklését és a szervezeti kultúra fejlesztését a cégek mintegy fele jelölte meg, az MMK munkavállalók foglalkoztatásával kapcsolatos tájékoztatáson, érzékenyítő tréningen való részvételt viszont alig harmaduk tekinti motivációs tényezőnek. A társadalmi felelősségvállalás, a szervezeti kultúra és az érzékenyítő tréningek, azaz a nem gazdasági tényezők jelentősége a vállalatméret növekedésével párhuzamosan emelkedett: a 250 fő feletti nagyvállalatoknál ezeket a cégek 78 százaléka, 59 százaléka, illetve 43 százaléka jelölte meg, messze meghaladva ezzel az átlagot.

A rehabilitációs foglalkoztatástól távol maradás okaként a cégek 78 százaléka jelölte meg a megfelelő munkakör hiányát, és kétharmaduk véli úgy, hogy a rehabilitációs foglalkoztatáshoz szükséges feltételek (pl. akadálymentesítés, mentor foglalkoztatása) és a megfelelő képzettségű MMK munkavállalók is hiányoznak hozzá. A cégek 56 százaléka gondolja azt, hogy alacsonyabb az MMK munkavállalók munkateljesítménye, de hasonló arányban számoltak be arról is, hogy nincsen elegendő tapasztalatuk a rehabilitációs foglalkoztatást illetően.

A rehabilitációs foglalkoztatás bővítését elősegítő tényezők közül az igénybe vehető adókedvezmény emelését említették a cégek a legnagyobb arányban (58 százalék), nem sokkal maradt el ettől a mentorálásra és a megfelelő munkakörülményekre nyújtott bér- és költségtámogatás (50 százalék), a harmadik helyen pedig az MMK munkavállalókat nyilvántartó szervezetek és a munkáltatók hatékonyabb összekapcsolása (43 százalék) áll. A rehabilitációs hozzájárulás összegének emelését a vállalatok mintegy 41 százaléka tartaná ösztönző tényezőnek, míg a hozzájárulás kiterjesztését a 26 fő alatti cégekre a vállalkozások 36 százaléka. Az MMK munkavállalók munkaerőpiaci felkészítő tréningjeit a vállalatok alig egyharmada, az államilag támogatott érzékenyítő tréningeket pedig kevesebb mint negyede tartaná jelentős segítségnek.

A jelenleg még egyetlen MMK munkavállalót sem foglalkoztató cégek 22 százaléka vélekedik úgy, hogy a jövőben elképzelhető, hogy élni fog ennek a lehetőségével. Az erre való hajlandóság a vállalatméret növekedésével párhuzamosan emelkedik: míg a 10–25 fős cégeknek csupán a 20 százaléka gondolja így, a 250 fő feletti nagyvállalatok esetében az arányuk már 32 százalék. Ágazati bontásban a rehabilitációs foglalkoztatástól nem elzárkózók aránya a szolgáltatások területén (29 százalék) és mezőgazdaságban (25 százalék) a legmagasabb.

A kutatás részletes eredményei elérhetőek az alábbi oldalon:

<https://gvi.hu/kutatas/701/rehabilitacios-foglalkoztatasi-magyarorszagon>